

บทความเรื่อง การตั้งชื่อวัดในเขตภาษีเจริญ

น.ส.วรกานต์ สิทธิจิระโชติ 5706613709

วัด ถือเป็นศาสนสถานที่สำคัญต่อคนไทยอย่างมากมาตั้งแต่อดีตแล้ว เป็นศูนย์รวมทางจิตใจของคนในชุมชน เหมือนสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของสำหรับผู้ที่ประสบปัญหาและต้องการที่พึ่งพิงทางจิตใจ และที่สำคัญคือเป็นสถานที่สำหรับการประกอบกิจกรรมทางศาสนาต่างๆ ทั้งการเวียนเทียน การสวดมนต์ ฟังเทศน์ ทำบุญตักบาตร การจัดกิจกรรมงานเทศกาลและมหรสพสำหรับชาวบ้าน นอกจากนั้นวัดยังเปรียบเสมือนสถานที่ที่เป็นศูนย์กลางทางศิลปะและวัฒนธรรมของทั้งไทยและต่างชาติ จากเหตุผลเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า วัดถือเป็นสถานที่สำคัญอย่างหนึ่งที่คนไทยให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งสามารถสะท้อนแง่มุมต่างๆ ทั้งสภาพเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม สะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม วัฒนธรรม ลัทธิความเชื่อ สิ่งแวดล้อม และที่สำคัญคือสะท้อนภาษาของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย การตั้งชื่อวัด จึงถือเป็นแง่มุมหนึ่งของมนุษย์ที่สะท้อนให้เราทราบถึงศิลปวัฒนธรรมต่างๆของคนไทยที่เกิดขึ้นตั้งแต่อดีตเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ให้เราเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน

บทความเรื่อง “การตั้งชื่อวัดในเขตภาษีเจริญ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาที่มาของชื่อวัดในเขตภาษีเจริญ โดยสาเหตุที่เลือกวัดในเขตภาษีเจริญเพราะผู้ศึกษาอาศัยอยู่ในเขตภาษีเจริญและมีความผูกพันกับวัดเหล่านี้ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือเรื่องประวัติวัดทั่วราชอาณาจักร อินเทอร์เน็ต และเอกสารต่างๆ และได้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแบ่งประเภทที่มาของชื่อวัดโดยอาศัยกรอบการศึกษาจากวิทยานิพนธ์เรื่อง การตั้งชื่อวัดในพุทธศาสนาในกรุงเทพมหานคร ของนฤมล ตุงคะโหดระจากการศึกษาพบว่าการสร้างวัดในสมัยก่อน ได้แบ่งวัดออกเป็น 2 ประเภท คือ วัดหลวงหรือพระอารามหลวง และ วัดราษฎร์ รวมทั้งสิ้น 27 วัด เป็นพระอารามหลวง 6 วัด และวัดราษฎร์ 21 วัด ดังนี้

1. วัดหลวง หรือ พระอารามหลวง 6 วัด
  - 1.1. วัดนवलนรดิศ แขวงบางหว้า พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร
  - 1.2. วัดคูหาสวรรค์ แขวงคูหาสวรรค์ พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร
  - 1.3. วัดอัปสรสวรรค์ แขวงปากคลองภาษีเจริญ พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร
  - 1.4. วัดนางชี แขวงปากคลองภาษีเจริญ พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ
  - 1.5. วัดนิมมานรดี แขวงบางหว้า พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ
  - 1.6. วัดปากน้ำ แขวงปากคลองภาษีเจริญ พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ
2. วัดราษฎร์ 21 วัด

- 2.1. วัดตะล่อม แขวงคลองขวาง
- 2.2. วัดมะพร้าวเตี้ย แขวงคลองขวาง
- 2.3. วัดนก แขวงคูหาสวรรค์
- 2.4. วัดบางแวก แขวงคูหาสวรรค์
- 2.5. วัดปากน้ำฝั่งใต้ แขวงคูหาสวรรค์
- 2.6. วัดยางบางจาก แขวงคูหาสวรรค์
- 2.7. วัดวิจิตรการนิมิตร แขวงคูหาสวรรค์
- 2.8. วัดจันทร์ประดิษฐาราม แขวงบางด้วน
- 2.9. วัดกำแพง แขวงบางแวก
- 2.10. วัดชัยฉิมพลี แขวงบางแวก
- 2.11. วัดตะโน แขวงบางแวก
- 2.12. วัดโตนด แขวงบางแวก
- 2.13. วัดโบสถ์อินทราพรเพชร แขวงบางแวก
- 2.14. วัดโคกอน แขวงบางห้วย
- 2.15. วัดรางบัว แขวงบางห้วย
- 2.16. วัดอ่างแก้ว แขวงบางห้วย
- 2.17. วัดกำแพง แขวงปากคลองภาษีเจริญ
- 2.18. วัดทองศาลางาม แขวงปากคลองภาษีเจริญ
- 2.19. วัดนาครปรก แขวงปากคลองภาษีเจริญ
- 2.20. วัดประดู่บางจาก แขวงปากคลองภาษีเจริญ
- 2.21. วัดเพลง แขวงปากคลองภาษีเจริญ

จากการศึกษาชื่อวัดในเขตภาษีเจริญทั้ง 27 วัด พบว่ามีที่มาในการตั้งชื่อแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

- ตั้งตามชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องในการสร้างวัด
- ตั้งตามสภาพแวดล้อมบริเวณวัดหรือสิ่งที่มีอยู่ในวัด
- ตั้งตามตำแหน่งหรือชื่อแขวงที่วัดนั้นตั้งอยู่
- ตั้งตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- ไม่พบประวัติในหรือที่มาให้การตั้งชื่อ

1. **ตั้งตามชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องในการสร้างวัด** เป็นการตั้งชื่อวัดโดยการนำชื่อบุคคลที่มีความสำคัญกับวัด หรือชื่อที่แสดงความเกี่ยวข้องกับผู้สร้างวัดมาเป็นชื่อวัด เพื่อเป็นการยกย่อง ให้เกียรติ และประกาศคุณความดีของบุคคลนั้นให้คนรุ่นต่อไปได้ทราบ จากข้อมูลที่ศึกษาพบจำนวน 7 วัด เป็นวัดหลวง 3 วัด และวัดราษฎร์ 3 วัด ดังนี้

1.1. วัดนवलนรดิศ แขวงบางหว้า พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร

ชื่อเดิมของวัดนवलนรดิศคือ วัดมะกอกใน คู่กับวัดมะกอกนอกหรือวัดอรุณราชวรารามที่ตั้งอยู่ด้านนอก วัดนवलนรดิศอยู่ลึกเข้าไปอีก จึงเรียกว่า วัดมะกอกใน ต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์ สมเด็จพระยาบรมมหาประยูรวงศ์(ดิศ บุนนาค)บุตรท่านผู้หญิงนวล ขณะดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าพระยาพระคลัง ได้สร้างวัดประยูรวงศาवासเสร็จเรียบร้อยใน พ.ศ.๒๓๗๙ แล้วก็ได้มาบูรณปฏิสังขรณ์วัดมะกอกในต่อแล้วน้อมเกล้าฯ ถวายเป็นพระอารามหลวงในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานนามวัดใหม่ว่าวัดนवलนรดิศเพื่อระลึกถึงท่านผู้หญิงนวลและสมเด็จพระยาบรมมหาประยูรวงศ์ มารดาและบุตรผู้สถาปนาวัดนี้

1.2. วัดอัปสรสวรรค์ แขวงปากคลองภาษีเจริญ พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร

ชื่อเดิมของวัดอัปสรสวรรค์ คือ “วัดหมู” โดยสันนิษฐานว่ามาจากชื่อของผู้สร้างวัด คือพ่อค้าหมู ชาวจีนชื่อ “อู” ชาวบ้านจึงเรียกกันว่า “วัดจีนอู” หรือ “วัดอู” และเพี้ยนไปเป็น วัดหมูแทน พอในสมัยสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เจ้าจอมในพระองค์หนึ่งชื่อ เจ้าจอมน้อย เห็นว่าวัดหมูมีสภาพทรุดโทรมมาก ต้องการจะปฏิสังขรณ์เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่บิดา คือ “เจ้าพระยาพลเทพ (ฉิม) จึงกราบบังคมทูลขอพระบรมราชานุญาต รัชกาลที่ 3 มีพระกรุณาพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ให้สถาปนาวัดแห่งนี้ขึ้นใหม่ แล้วพระราชทานนามเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่เจ้าจอมน้อยชื่อว่า “วัดอัปสรสวรรค์” เพราะเจ้าจอมน้อยเป็นผู้มีความสามารถในการแสดงละครเป็นตัวสุหรานางในเรื่องอิเหนาได้อย่างดีเยี่ยม จนมีคำเปรียบว่า “ท่วงทำรำนั่งงามสง่าดุจอัปสรมาแต่สวรรค์”

1.3. วัดนิมมานรดี แขวงบางหว้า พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ

ชื่อเดิมของวัดนิมมานรดี คือ “วัดบางแค” โดยสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ในสมัยรัชกาลที่ 2 วัดบางแคคงจะเจริญรุ่งเรืองมากวัดหนึ่ง และต่อมาก็ได้ร่วงโรยลง ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 พ.ศ. 2415 พระอริการแจ้ง ซึ่งได้ย้ายจากวัดระฆังโฆสิตาราม มาปกครองวัด ท่านมีความคุ้นเคยกับขุนตาลโวินชากร (นิม) และภรรยาชื่อ “ดี” เป็นอันมาก สองสามีภรรยา ซึ่งเป็นผู้มีฐานะมั่นคงในสมัยนั้น จึงได้เป็นกำลังใหญ่ทำการปฏิสังขรณ์วัดบางแคขึ้นใหม่ทั้งหมด เมื่อได้บูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะต่างๆขึ้นสำเร็จ

มั่นคงแล้ว ทางวัดจึงปรึกษากันว่า วัดบางแคเสมือนว่าได้ถูกสร้างขึ้นใหม่ สมควรจะได้เปลี่ยนชื่อวัดเสียใหม่ ตามชื่อผู้บูรณปฏิสังขรณ์วัด เพื่อเป็นเกียรติอนุสรณ์แห่งคุณงามความดีให้เป็นที่ปรากฏสืบไป จึงได้ตกลงกันเปลี่ยนชื่อจากเดิมมาเป็น วัดนิมมานรดี โดยอาศัยชื่อสองสามีภรรยาดังกล่าว เพื่อให้มีความหมายสอดคล้องกับชื่อสวรรค์ชั้นที่ 5 ด้วย

1.4. วัดวิจิตรการนิมิตแขวงคูหาสวรรค์

ชื่อเดิมของวัดวิจิตรการนิมิต คือ “วัดหนังบางแวก” ไปพ้องกับวัดหนังบางขุนเทียน จังหวัดเดียวกัน ทำให้การติดต่อหรือการไปรษณีย์มักจะผิดพลาดเสมอ ๆ คณะกรรมการจึงได้ทำหนังสือขออนุญาตเปลี่ยนชื่อจาก วัดหนังบางแวก เป็น วัดวิจิตรการนิมิตซึ่งสันนิษฐานว่าที่เปลี่ยนเป็นชื่อนี้เนื่องจากในสมัยนั้น ท่านพระครูวิจิตรวราวัฒน์ เป็นเจ้าอาวาสอยู่ และท่านได้พยายามปรับปรุงวัดตลอดมา กรมศาสนาได้พิจารณาแนะนำเสนอกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ยกเป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง พร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อใหม่ด้วย

1.5. วัดจันทร์ประดิษฐารามแขวงบางด้วน

ชื่อของวัดจันทร์ประดิษฐาราม สันนิษฐานว่า ได้มีคฤหบดีผู้มั่งคั่ง ชื่อนายจันปะขาว มอบที่ดินถวายให้แก่วัด เนื้อที่ 46 ไร่เศษ แล้วตนเองก็ได้มุ่งหมายให้บุตรชายมาจำศีลภาวนาอยู่ที่วัดนี้จนตลอดชีวิต ประชาชนจึงได้ขนานนามว่า “วัดจันปะขาว” ต่อมาก็ได้มีการเรียกเพี้ยนไปเป็น “วัดชีปะขาว” บ้าง “วัดจันตาปะขาว” บ้าง ในที่สุดก็ได้เปลี่ยนชื่อมาเป็นวัดจันทร์ประดิษฐาราม

1.6. วัดชัยฉิมพลีแขวงบางแวก

ชื่อของวัดชัยฉิมพลี ตามที่เล่าสืบกันมาว่า “พระยาสีหราชเดโชชัย” และคุณหญิง “จิว” ผู้เป็นภรรยา ได้สร้างวัดนี้ขึ้นมาเมื่อประมาณ พ.ศ. 2398 โดยได้บริจาคที่ดิน 50 ไร่ เป็นที่สร้างวัด ครั้นแล้วได้ขนานนามว่า “วัดชัยฉิมพลี” เพื่อเป็นเกียรติอนุสรณ์ โดยใช้คำว่า “ชัย” และ “ฉิมพลี” ที่แปลว่า “ไม้จิว” ซึ่งตรงกับชื่อภรรยาว่า “จิว” ต่อเติมให้สอดคล้องกัน วัดชัยฉิมพลี

2. ตั้งตามสภาพแวดล้อมบริเวณวัดหรือสิ่งที่มีอยู่ในวัดเป็นการตั้งชื่อวัดโดยการนำสิ่งแวดลอมที่ปรากฏมาตั้งเป็นชื่อ ทั้งลักษณะทางภูมิประเทศ สิ่งที่มีอยู่ในวัดรวมทั้งบริเวณนอกวัดด้วย จากข้อมูลที่ได้ศึกษาพบวัดราษฎร์จำนวน 9 วัด ดังนี้

2.1. วัดมะพร้าวเตี้ยแขวงคลองขวาง

วัดมะพร้าวเตี้ย สันนิษฐานว่าถูกสร้างขึ้นเมื่อประมาณพ.ศ. 2385 บริเวณที่ตั้งวัดแต่เดิมคงจะเต็มไปด้วยสวนผลไม้ ซึ่งเป็นมะพร้าวพันธุ์เตี้ยเป็นส่วนมาก ชาวบ้านซึ่งนิยมเรียกชื่อวัดตามลักษณะภูมิประเทศ จึงได้เรียกชื่อว่า วัดมะพร้าวเตี้ย

2.2. วัดบางแวกแขวงคูหาสวรรค์

ชื่อเดิมของวัดบางแวกคือ วัดบางแวก สาเหตุที่ชื่อนี้เพราะว่าในสมัยก่อนนิยมการสัญจรทางน้ำ จะเข้าคลองบางแวกได้ก็ต้องแหวกผักตบชวาเพราะมีมากจนปิดทางสัญจรไปมา จากที่เรียกกันว่า บางแวก จึงค่อยๆเพี้ยนมาเป็น บางแวกแทน

2.3. วัดปากน้ำฝั่งใต้แขวงคูหาสวรรค์

ชื่อวัดปากน้ำฝั่งใต้ เป็นการเรียกกันตามลักษณะภูมิประเทศที่ชาวบ้านนิยมเรียกกันมา อาจเนื่องจากอยู่บริเวณปากแม่น้ำ จึงเรียกว่าปากน้ำ และเนื่องจากมีวัดปากน้ำฝั่งเหนือที่อยู่ตรงข้ามแล้ว จึงได้เรียกเป็น วัดปากน้ำฝั่งใต้แทน

2.4. วัดยางบางจากแขวงคูหาสวรรค์

ชื่อของวัดยางบางจาก สันนิษฐานว่าเนื่องจากวัดนี้ตั้งอยู่ที่คลองบางจาก ชาวบ้านจึงมักนิยมเรียกชื่อวัดตามลักษณะภูมิประเทศ จึงได้เรียกชื่อวัดว่า วัดยางบางจาก

2.5. วัดรางบัวแขวงบางหว่า

ชื่อของวัดรางบัว เชื่อว่าเนื่องจากมีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มติดต่อกับคลองรางบัว และคลองภาษีเจริญ จึงได้เรียกว่า วัดรางบัว

2.6. วัดอ่างแก้วแขวงบางหว่า

ชื่อของวัดอ่างแก้ว เชื่อว่าเนื่องจากด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของบริเวณที่สร้างอุโบสถ ที่ดินมีลักษณะเป็นอ่างมีน้ำใสขังอยู่ พระภิกษุโกศลจึงถือเอาลักษณะที่ดินแห่งนั้นมาตั้งเป็นนามวัดว่า “วัดอ่างแก้ว” และไม่มีมีการเปลี่ยนแปลงมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

2.7. วัดทองศาลางามแขวงปากคลองภาษีเจริญ

ชื่อเดิมของวัดทองศาลางามที่ชาวบ้านในสมัยก่อนนิยมเรียก คือ “วัดทองล่าง” หรือ “วัดทอง” ในสมัยรัชกาลที่ 3 ชาวบ้านที่พายเรือผ่านมาทางคลองบางหลวงน้อย มาเห็นศาลาวิมน์น้ำของวัดทองล่าง ต่างพากันชื่นชมว่าเป็นศาลาวิมน์น้ำที่งดงาม ต่อมาทางวัด จึงได้นำคำว่า “ศาลางาม” มาต่อท้ายชื่อเดิมของวัด

เป็น “วัดทองศาลางาม” ทั้งนี้ เนื่องจากศาลาริมน้ำ มีสภาพเก่าและทรุดโทรมลงมาก ทางวัดจึงรื้อศาลา
ริมน้ำทิ้งไป และได้ยกหน้าบันของศาลาริมน้ำมาไว้เป็นหน้าบันของศาลาการเปรียญดังเช่นปัจจุบัน จึงได้
ชื่อว่า วัดทองศาลางาม

2.8. วัดนาคปรกแขวงปากคลองภาษีเจริญ

ชื่อของวัดนาคปรก ตามประวัติที่เล่ากันสืบต่อกันมาว่าเจ้าสัวพุก เป็นพ่อค้าชาวจีนมีภรรยาเป็นคน
ไทย ได้สร้างวิหารเป็นอนุสรณ์แก่ภรรยา สร้างอุโบสถเป็นอนุสรณ์แก่ตัวเอง ครั้นแล้วได้อัญเชิญพระพุทธรูป
มาประดิษฐานไว้ในอุโบสถและวิหาร สำหรับที่วิหารนั้นได้สร้างนาคปรก 7 เคียวเป็นปฐมนิคมองค์พระเป็น
สัมฤทธิ์ ชาวบ้านจึงได้เรียกว่า วัดนาคปรกตามลักษณะพระพุทธรูปที่ถือว่าศักดิ์สิทธิ์ ของวัดนี้

2.9. วัดประดู่บางจากแขวงปากคลองภาษีเจริญ

ชื่อของวัดประดู่บางจาก สันนิษฐานว่าเนื่องจากบริเวณวัดล้อมรอบไปด้วยต้นไม้ขนาดใหญ่
โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้นประดู่และต้นจาม ซึ่งขึ้นอยู่ตามริมคลองมากมาย จึงได้ชื่ออย่างนั้น อีกนัยหนึ่ง คำว่า
“ประดู่” จึงได้เรียกกันโดยอาศัยเหตุผลทางประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์

3. ตั้งตามตำแหน่งหรือชื่อแขวงที่วัดนั้นตั้งอยู่เป็นการตั้งชื่อวัดโดยการให้ชื่อบอกตำแหน่งหรือ
แขวงที่ตั้งในการตั้งชื่อ จากข้อมูลที่ศึกษาพบวัดหลวงจำนวน 2 วัด คือ

3.1 วัดคูหาสวรรค์แขวงคูหาสวรรค์ พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหารคูหาสวรรค์

ชื่อเดิมของวัดคูหาสวรรค์คือ “วัดศาลาสีหน้า” ดังปรากฏตามแผนที่วัดสมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมา
เมื่อวัดได้รับการปฏิสังขรณ์ใหม่ และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงพระกรุณาโปรดให้
อัญเชิญพระพุทธรูปปฏิมากรปางนั่งสมาธิราบ ไปประดิษฐานเป็นพระประธานในพระอุโบสถวัดพระเชตุพน
ทรงขนานพระนามว่า “พระพุทธรูปปฏิมากร” ซึ่งยังปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ แล้วทรงพระกรุณาโปรดให้
สร้างพระประธานขึ้นใหม่ สำหรับประดิษฐานเป็นพระประธานแทนพระพุทธรูปปฏิมากร ที่โปรดให้
อัญเชิญไปนั้นและโปรดให้สถาปนาพระอุโบสถศาลาการเปรียญและเสนาสนะขึ้นอีกเป็นอันมาก เมื่อ
สถาปนาสำเร็จบริบูรณ์แล้ว จึงพระราชทานนามใหม่ว่า วัดคูหาสวรรค์

3.2. วัดปากน้ำ แขวงปากคลองภาษีเจริญ พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ

วัดปากน้ำ ตั้งอยู่ ณ ที่ราบลุ่มบางกอกซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ
เจ้าพระยา ตั้งอยู่ริมคลองหลวงหรือ คลองบางกอกใหญ่ อันเป็นลำแม่น้ำเจ้าพระยาเดิม ก่อนที่จะมีการขุด
คลองลัดหน้าวัดอรุณ-ราชวรารามและ กลายเป็นลำแม่น้ำเจ้าพระยาในปัจจุบัน เนื่องจากวัดตั้งอยู่บริเวณ

ปากคลองด่านที่แยกไปจากคลองบางหลวงอีกทีหนึ่ง ชื่อของวัดจึงถูกเรียกขานตามตำบลที่ตั้งว่า วัดปากน้ำ

4. **ตั้งตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น**เป็นการตั้งชื่อวัดโดยตั้งตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการสร้างวัด อาจเป็นเหตุการณ์ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ตั้งเพื่อระลึกถึงคุณงามความดี เทิดพระเกียรติให้กับผู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ จากข้อมูลที่ศึกษาพบจำนวน 2 วัด เป็นวัดหลวง 1 วัด และ วัดราษฎร์ 1 วัด ดังนี้

4.1. วัดนางชี แขวงปากคลองภาษีเจริญ พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ

ชื่อของวัดนางชีสร้างจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งเกี่ยวกับการสร้างวัด โดยมีสาเหตุมาจาก แม่อิม ผู้เป็นลูกสาวของเจ้าพระยาพิชิตชัยมนตรีป่วยอย่างไม่รู้สาเหตุ จนกระทั่งมีชีปะขาวมานิมิตเข้าฝันให้เจ้าพระยาพิชิตชัยมนตรีแก้บนโดยให้ลูกสาวบวชชี่ ดังนั้นเมื่อแม่อิมหายป่วย เจ้าพระยาพิชิตชัยมนตรีจึงให้ลูกสาวบวชชี่พร้อมกับสร้างวัดนี้และเมื่อสร้างเสร็จได้ถวายวัดนี้แด่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกเป็นพระ อารามหลวง ได้พระนามว่า “วัดนางชีโชติการาม”

4.2. วัดตะล่อม แขวงคลองขวาง

ชื่อของวัดตะล่อม สันนิษฐานว่ามาจากลักษณะการที่ศรัทธาชาวบ้านค่อยๆรวมกัน ร่มมือกันไปทีละเล็กทีละน้อย สร้างเสนาสนะขึ้นทีละอย่าง ๆ ค่อยๆตะล่อมรวมเข้ามาเป็นกลุ่มก้อนขึ้นมาเป็นวัดโดยสมบูรณนั่นเอง ซึ่งคำว่าตะล่อมตามพจนานุกรมให้ความหมายของคำว่า “ตะล่อม” ไว้สองอย่าง ๑. หมายถึงทำให้รวมเป็นกอง ซึ่งรวมถึงที่เอาใช้ในความหมายของการพูดจาหวานล่อมให้เข้าประเด็น กับ ๒. หมายถึงอัตราตวงวัดปริมาตรข้าวเปลือกและธัญพืชอื่นๆในสมัยโบราณ คือ ๔ เกวียนเป็น ๑ ตะล่อม และ ๕ ตะล่อม เป็น ๑ ยุ้ง

5. **ไม่พบประวัติในหรือที่มาให้การตั้งชื่อจำนวน 8 วัด ดังนี้**

5.1. วัดนกแขวงคูหาสวรรค์

5.2. วัดกำแพงแขวงบางแกก

5.3. วัดตะโนแขวงบางแกก

5.4. วัดโตนดแขวงบางแกก

5.5. วัดโบสถ์อินทราสารเพชร

5.6. วัดโคนอนแขวงบางหว้า

5.7. วัดกำแพงแขวงปากคลองภาษีเจริญ

5.8. วัดเพลงแขวงปากคลองภาษีเจริญ

สรุป

จากการศึกษาเรื่อง การตั้งชื่อวัดในเขตภาษีเจริญ พบว่าวิธีที่ใช้ในการตั้งชื่อวัดมีทั้งหมด 4 วิธี คือ ตั้งตามชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องในการสร้างวัด, ตั้งตามสภาพแวดล้อมบริเวณวัดหรือสิ่งที่มีอยู่ในวัด, ตั้งตามตำแหน่งหรือชื่อแขวงที่วัดนั้นตั้งอยู่ และตั้งตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

วิธีการตั้งชื่อ	จำนวน	ร้อยละ
1. ตั้งตามชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องในการสร้างวัด	6	22.22 %
2. ตั้งตามสภาพแวดล้อมบริเวณวัดหรือสิ่งที่มีอยู่ในวัด	9	33.33 %
3. ตั้งตามตำแหน่งหรือชื่อแขวงที่วัดนั้นตั้งอยู่	2	7.4 %
4. ตั้งตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	2	7.4 %
5. ไม่พบประวัติในหรือที่มาให้การตั้งชื่อ	8	29.63 %
รวม	27	100

จากตารางแสดงให้เห็นว่าการตั้งชื่อที่พบมากที่สุดคือ ตั้งตามสภาพแวดล้อมบริเวณวัดหรือสิ่งที่มีอยู่ในวัด รองลงมาคือ ตั้งชื่อตามบุคคลที่เกี่ยวข้องในการสร้างวัด และสุดท้ายมีจำนวนเท่ากันคือ ตั้งตามตำแหน่งหรือชื่อแขวงที่วัดนั้นตั้งอยู่กับการตั้งตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยจากการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าชื่อวัดที่มนุษย์ตั้งขึ้น เป็นการนำความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสิ่งรอบตัว ทั้งภูมิประเทศ สภาพแวดล้อม บุคคลที่เกี่ยวข้อง ตำแหน่งที่ตั้ง และเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นมาใช้ในการตั้งชื่อ สะท้อนให้เห็นว่ามนุษย์ได้ให้ความสำคัญกับวัดเป็นอย่างมากและวัดก็ถือเป็นแง่มุมหนึ่งที่ทำให้ได้เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัยโดยที่วัฒนธรรมเหล่านี้ทำให้เกิดภาษาที่เป็นชื่อเรียกและชื่อเรียกเหล่านี้ก็สื่อให้เห็นถึงลักษณะทางวัฒนธรรมของคนไทยเช่นกัน

บรรณานุกรม

กรมการศาสนา.(2526).*ประวัติวัดที่วราชอาณาจักร เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.

นฤมล ตุงคะโหดร.(2547). *การตั้งชื่อวัดในพุทธศาสนาในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล, คณะศิลปศาสตร์, สาขาวิชาภาษาศาสตร์

ข้าวซอยน้ำใส. (ธันวาคม 2549). *วัดตะล่อม*. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2559, จาก

<http://www.krusiam.com/community/forum1/view.asp?forumid=Cate00019&postid=ForumID0015188>

งานแห่พระบรมสารีริกธาตุวัดนางชี. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2559, จาก

<http://www.prapayneethai.com/%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%AB%E0%B9%88%E0%B8%9E%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%9A%E0%B8%A3%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%98%E0%B8%B2%E0%B8%95%E0%B8%B8%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%8A%E0%B8%B5>

ประวัติวัดนวลนรดิศวรวิหาร. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2559, จาก

<https://sites.google.com/site/nuanoraditwaraviharn/history>

ประวัติวัดบางแวก. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2559, จาก

<http://www.watbangwaek.com/content/aboutus.asp>

ประวัติวัดปากน้ำ. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2559, จาก

<http://www.watpaknam.org/history/WatPaknam.html>

ประวัติวัดวิจิตรการนิมิตร. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2559, จาก

<https://sites.google.com/site/watvijitkarnnimit/prawati-wad>

รายชื่อวัดในกรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2559, จาก

<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%8A%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B9%83%E0%B8%99%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%B8%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%9E%E0%B8%A1%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%84%E0%B8%A3>

รายชื่อวัดในเขตภาษีเจริญ. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2559, จาก

<http://www.angelfire.com/nm/analai2/bkk.html#%E0%A2%B5%B5%C5%D4%E8%A7%AA%D1%B9#>

วัดคูหาสวรรค์วรวิหาร แขวงคูหาสวรรค์ เขตภาษีเจริญ. (ตุลาคม 2557).ประวัติวัดคูหาสวรรค์วรวิหาร.

สืบค้นเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2559, จาก

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=744381518965979&id=232860043451465

วัดวิจิตรการนิมิตร. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 เมษายน 2559, จาก [http://www.lovethailand.biz/travel/th/17-](http://www.lovethailand.biz/travel/th/17-%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%B8%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%9E%E0%B8%A1%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%84%E0%B8%A3/9033-%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%99%E0%B8%B4%E0%B8%A1%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%A3.html)

[%](http://www.lovethailand.biz/travel/th/17-%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%B8%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%9E%E0%B8%A1%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%84%E0%B8%A3/9033-%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%99%E0%B8%B4%E0%B8%A1%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%A3.html)

[%](http://www.lovethailand.biz/travel/th/17-%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%B8%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%9E%E0%B8%A1%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%84%E0%B8%A3/9033-%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%99%E0%B8%B4%E0%B8%A1%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%A3.html)

วัดอัมพรสวรรค์วรวิหาร. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2559, จาก

<http://www.intaram.org/index.php?lay=show&ac=article&Id=539157387&Ntype=24>

Pongsakornlovic. (มิถุนายน 2554).CHN_345_วัดทองศาลางาม. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2559, จาก

<https://www.youtube.com/watch?v=JmwMSEneclg>

